

MATTIAS LOFTÉN

IDUS
FÖRLAG

NYCKELPIGAN
som tappade bort
sina Prickor

Lärarhandledning!

Inspiration till pedagoger i förskola och f-klass

Hej! Jag heter Mattias, och det är jag som har skrivit Nyckelpigan som tappade bort sina prickar. Jag har även illustrerat alla bilder. Den här handledningen är framtagen tillsammans med Aina Loftén, specialpedagog och lågstadielärare.

Introduktion till handledningen!

Nyckelpigan som tappade bort sina prickar är en varm berättelse som väcker frågor hos barnen kring identitet, ledsamhet, tacksamhet och generositet. Den inbjuder även till lärande, lek och skapande kring saker som djur, färger, former, havet och rymden.

I den här handledningen får du som pedagog tips på frågor att ställa till barnen, både under och efter läsningen av boken, för att väcka och förstärka deras engagemang.

Använd gärna frågorna med **röd prick** framför under första läsningen av boken, och plocka sedan av frågorna med **svart prick** när ni läser boken igen.

Du får också förslag på roliga och lärande uppgifter, lekar och pyssel!

Min förhoppning är att vi tillsammans kan få barnen att fundera och resonera kring bokens kärnämnen. Men också stimulera barnen att använda deras egna, magiska, fantasi. Att vi kan få dem att förstå att när de skapar kan de skapa precis vad som helst!

FRÅGOR ATT STÄLLA NÄR DU LÄSER

Första uppslaget:

● **Vad konstigt, röda sidor med runda svarta prickar. Vad kan det vara?**

- Runda prickar/ringar/cirklar. Finns det några här i rummet? Ute på gården? Hemma hos dig?
- Rita eller måla cirklar, tex i olika färger och storlekar, olika sorters bollar, en snögubbe etc.
- Cirklar – vad finns det för andra former?
- Prickigt – vad finns det för andra mönster?

Andra uppslaget:

● **Ser ni nyckelpigan någonstans?**

- Hur ser man att någon är ledsen?
- Hur brukar du se ut när du är ledsen?

Alt 1: Visa! Låt hela gruppen samtidigt visa hur de är när de är glada/ledsna.

Alt 2: Rita! Vik ett papper på mitten, rita en glad figur och en ledsen.

Tredje uppslaget:

● **Måste en nyckelpiga ha prickar för att vara en riktig nyckelpiga?**

→ Berätta lite fakta! Att det finns 4 500 olika arter etc.

● **Vad vet ni om humlor?** → Berätta lite fakta!

● Har ni tappat bort något någon gång?

Fjärde uppslaget:

● **Ser ni slingrande ormen någonstans?**

- Hur ser det ut när man slingrar sig? Kan ni visa?
- Vad tror ni att nyckelpigan kommer få av ormen?

Femte uppslaget:

- Vad vet ni om huggormar?

→ Berätta lite fakta!

Sjätte uppslaget:

- Ser ni flaxande fjärilen någonstans?

- Hur ser det ut när man flaxar? Kan ni visa?
- Vad tror ni att nyckelpigan kommer få av fjärilen?

Sjunde uppslaget:

- Vad vet ni om påfågelfjärilar?

→ Berätta lite fakta!

- Känner ni till några andra fjärilar?

Följ mönstret med frågorna för respektive djur – och månen!

Drömuuppslaget:

- Varför fick prickarna ligga kvar i lådan under sängen?

Sista uppslaget:

- Vad heter de olika mönstrena och vilket fick han av vem?

FAKTA OM DE OLIKA DJUREN

Kan med fördel användas under läsningen när respektive djur dyker upp!

HUMLAN. Det sägs att humlor bränns, men det gör de inte – **de sticks**. Och det är **bara honorna som har gadd**. Humlan har också **tre extra små ögon** uppe på huvudet som hjälper den att hålla koll på höjden när den flyger.

ORMEN. Hur ser man skillnad på en huggorm och en snok? Sicksackmönstret kan vara svårt att se, speciellt på unga huggormar. Men snokar har ofta **ljusa prickar på sidorna av huvudet**. Och tittar man nära så är **huggormens pupill vertikal**, som kattens, till skillnad från **snokens runda**.

FJÄRILEN. Varför har påfågelfjärilen stora låtsasögon på vingarna? Det är för att **skrämma rovdjur som vill äta upp den**. Undersidan av vingarna är bruna och ser ut som bark, och hjälper fjärilen att gömma sig när den ska sova hela långa vintern.

BLÄCKFISKEN. Den blåringade bläckfisken är liten, bara **10 cm hög**. Och den är egentligen nästan helt gul, men när den blir störd eller känner sig hotad **visar den sina blå ringar som en varning**. Den är nämligen **mycket giftig!**

VALHAJEN. Valhajen är världens största fisk och kan bli **10 meter lång**. Valhajarna har funnits i cirka **60 miljoner år!** **Prickmönstret är unikt för varje valhaj**, precis som våra fingeravtryck.

MÅNEN. Det är långt till månen, ungefär **384 400 kilometer!** På dagen kan det vara så varmt som **100 grader** på månen, och på natten nästan **minus 200 grader**. Månen har alltid **samma sida** riktad mot oss här på jorden. I juli **1969** tog astronauten Neil Armstrong **människans första steg på månen**.

FAKTA OM NYCKELPIGOR

Det finns mer än **4 500 arter** i världen, varav **69 i Sverige**. De kan vara svarta, röda, gula och bruna, med inga eller många prickar. De tydliga färgerna är en **varningssignal**. De kan nämligen spruta ut en **vätska** som inte bara är **giftig**, den **smakar också hemskt**.

FRÅGOR ATT STÄLLA EFTER LÄSNINGEN

- Varför är pigan ledsen?
- Varför blir han inte glad över gåvorna
- Har du varit ledsen någon gång?
- Hur känner man sig när man är ledsen?
- Har någon hjälpt dig när du varit ledsen?
– Hur kändes det?
- Hur kan man hjälpa nån som är ledsen?
- Har du hjälpt nån som varit ledsen?
– Hur kändes det?

- Har du fått något någon gång?
– Hur kändes det?
- Har du gett något till någon?
– Hur kändes det?
- Blev personen glad?
– Hur kändes det?

- Har du glömt något hemma
någon gång?

Nyckelord
att prata om
Identitet
Olikhet
Generositet
Tacksamhet

RITPYSSEL!

RITA OCH
MÅLA!

● Hur skulle din nyckelpiga se ut? Printa nyckelpigan på sista sidan här i häftet och låt barnen rita! Betona att deras nyckelpigor kan se ut **HUR SOM HELST!** Prickiga, randiga, glittriga, gröna, håriga...

● Vilka djur skulle din nyckelpiga träffa? **RITA!**

● Hjälp barnen att **vika och klippa ihop en egen liten bok.** Rita en berättelse – en variant på denna saga, eller en helt egen. Observera att boken **inte behöver ha text!**

● Känner ni till några **andra djur med mönster?** **RITA!**

● Valhajen, bläckfisken – **vad finns mer i havet?** Rita, måla, klipp och klistra upp på en blå pappersduk eller kartong.

● Vilka **olika insekter** har ni mött? Mygg, getingar, skalbaggar... **RITA!**

GENUS! Nyckelpigan är en kille, "trots" att han är en piga. Precis som att en sjuksköterska kan vara en kille, och en brandman vara en tjej.

HITTA SAKERNA!

● Hitta detaljer i boken.

- Tex:**
✓ Bin	✓ Ekorre
✓ Julljusstake	✓ Katt
✓ UNO-kort	✓ Kottar
✓ Penna	✓ Sjöstjärna
✓ Majskolv	✓ Spindel
✓ Nyckel	✓ Keps
✓ Päron	

● Hitta **rätt antal** av olika saker.

Tex: Hur många kottar hittar ni?

- ### ● Vilka **olika frukter** ser ni i köket?

LEK MED LJUS!

- **Var finns solen** i de olika bilderna?
- Hur ser man det?

Använd lampor och **gör skuggor**. Sätt barnen på en stol och rikta en lampa mot barnet i profil. Ha en tom vägg bakom. Låt barnen **titta på sina skuggprofiler** med en spegel. Sätt upp ett papper på väggen och **rita av profilerna**.

ROLLSPEL!

- **Gör ett rollspel** av berättelsen. Turas om att vara nyckelpigan som flyger runt och de olika djuren. Diskutera **hur det känns** att ge bort saker respektive att få saker.

ROLIGT MED RYMDEN!

- Lyser månen på riktigt?
- Kan man verkligen flyga till månen?
- Hur långt är det till månen?
- Vad är stjärnorna för något?
- Har ni sett ett stjärnfall? Vad är det?

- **Måla och klipp ut** stjärnor (för hand eller med hjälp av pepparkaksformar), månar och planeter. Kanske några rymdraketer. **Klistra upp** på ett svart stort papper och **skapa en stjärnhimmel**. **RITA!**

- **Stansa ut små stjärnhål** med små pepparkaksformar i en mörk pappersduk. Bygg en **mysig koja** med duken som **stjärnhimmel**.

Ja, tänk om alla såg exakt likadana ut. Hur skulle det vara?

Hur ser DIN
nyckelpiga ut?
Rita och måla!

